

Helyén a tartó-szerkezet

Algyő határában, ahol a Szeged-Debrecen közötti fő közlekedési út a Tiszát keresztezi, új közúti híd épül mintegy 150 millió forintot költséggel. Befejződött a nagy munka „látványos” szakasza: a félezer tonnányi acélszerkezet beemelése után a helyükre kerültek az árterületek feletti vasbeton tartógerendák is. Az utolsó tartógerenda elhelyezésével immár teljes, 470 méteres hosszúságban ível a folyó és az árter fölött az új híd.

Sajtótörténeti képeskönyv

A magyar sajtó évszázadainak dokumentumait gyűjtő kötetét Dersi Tamás és Szántó Tibor *A magyar sajtó képeskönyvében*, mely a mostani sajtónapon került a könyvesboltok polcaira. A magyar könyvnyomtatás fél évezredes jubileuma és a Vörös Újság első száma megjelenésének 55. évfordulója szép alkalmat teremtett a Magyar Újságírók Országos Szövetsége és a Kossuth Könyvkiadó közös vállalkozásának. Csaknem ötszáz ábra, dokumentum, újságoldal, egykorú metszet, rajz és karikatúra kalauzolja végig az albumot lapozgató érdeklődőt az első magyar hadiújságtól, a Mercurius Hungaricustól az 1970-es évek magyar napi-, hetilapjainak és folyóirataiig. A felsorakoztatott újságok sora ma már történelem. Bennük tükröződnek és felidéződnek a magyar nép történetének napi eseményei. Kétszáz esztendő alig ismert gazdag sajtótörténeti anyagát tárja a böngésző elé a képeskönyv. A válogatás egyrészt nyitja, hogy a magyar újságokhoz szoros szálakkal kapcsolódtak nemzeti irodalmunk legjobbjai, és a haladás úttörői. Az összeállítás másik fő törekvése és értelme, hogy az eddigieknél teljesebb tájékoztatást ad a huszadik század kommunis-

Szövetkezeti szocialista brigádvezetők kitüntetése

A mezőgazdasági termelő-szövetkezetek szocialista brigádvezetőinek II. országos tanácskozása alkalmából a szocialista brigádmozgalmat végzett kiemelkedő munkájuk elismeréseképpen szegedi, illetve szegedi járási szocialista brigádvezetőket tüntettek ki.

Dr. Dimény Imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter a „Mezőgazdaság Kiváló Dolgozója” miniszteri kitüntetést adta át többek között Prágai Bélának, a szegedi Új Élet Tsz. Április 4. szocialista brigádja vezető-

jének, Papp Ferencnek, a kisteleki Magyar-Szovjet Barátság Tsz. sertésenyésztő szocialista brigádja vezetőjének, valamint Órhelyi János lakatosnak, a szőregi Egyetértés Tsz. szocialista brigádja vezetőjének.

Az országos tanácskozáson felszólalt Prágai Béla is, aki a szegedi táj térségeiben dolgozó szocialista brigádok eletről, munkájáról adott számot. Arról is szólt, hogy az ő brigádja mit tesz az általános emberi, szellemi, gazdasági fejlődés érdekében. Elmondotta azt is, hogy az Április 4. szocialista brigád 1974-ben többek között 150 hektár burgonya és 200 hektár fűszerpaprika iparszerű termesztéséért — komplex gépesítéséért — vállalt felelősséget.

Múzeum-egyesület

A székesfehérvári István Király Múzeum fennállásának századik évfordulója alkalmából múzeumegyesülettel fejlesztési baráti körét. Az új évben megalakuló egyesület tagjai különböző szakosztályokban segítik majd a múzeum helytörténeti, néprajzi és művészeti munkáját. (MTI)

Román vendég a Tiszatáj szerkesztőségében

A Román Kommunista Párt elméleti folyóiratának, az Era Socialista-nak Szegeden tartózkodó főszerkesztő helyettese, Ion Mitran tegnap délelőtt Hegedűs András főszerkesztő vendége volt a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán. Ezután dr. Tamási Mihálynak, a megyei pártbizottság munkatársának kíséretében a Tiszatáj szerkesztőségébe látogatott, ahol dr. Ilia Mihály főszerkesztő és a két, Szegeden megjele-

nő napilap munkatársai tájékoztatták a vendéget a város és a megye irodalmi életéről. Ion Mitran délután Hódmezővásárhelyen a múzeum állandó kiállítását tekintette meg, ma, vasárnap utazik el Szegedről.

Nem reménytelen

Meditáció egy áruház helyzetéről

Amikor Dorozsmán elkészült az ÁFESZ új ABC-áruháza, a Belvárosban is hamarosan híre ment, hogy sokmindenhez hozzá lehet jutni, még olyan cikkekhez is, melyeket máshol a városban nem lehet beszerezni. Azóta is akad olyan vásárlója az áruháznak, aki a Belvárosból ment ki földért körútra. S való igaz, akik körülnéznek a tágas, szép üzletben, elégedettek lehetnek a választékkal, legyen szó élelmiszerről, vagy műszaki, ruházati cikkekről. Sőt, a vásárló még azt is örömmel állapíthatja meg, hogy nincs tolongás, kényelmesen odafér a pultokhoz, a pénztárhoz. Csak hogy aminek örül a vevő, az nem biztos, hogy az áruház tulajdonosa, az ÁFESZ számára is öröm. Nem, mert az áruház — legalábbis egyelőre — ráfizetéssel dolgozik. Várható éves forgalma mintegy 40 millió forint, ahhoz, hogy rentábilis legyen, legalább évi 50 millió forintot kellene lebonyolítania.

Vajon mi lehet az oka, hogy egy városban, ahol az üzletek egy-egy négyzetméterére jutó forgalom jóval magasabb az országos átlagnál, egy új és tágas üzlet forgalma alatta marad annak a minimumnak, amely a gazdaság működéséhez szükséges lenne? Hiszen az áruház jelenlegi forgalmának kétszeresét is könnyedén le tudná bonyolítani. S ennek ellenére a dorozsmaiak szerint még fejleszteni kellene az üzlethálózatot, kevésnek tartják az üzletek számát. Főként az új részen lakók, akik — ha a város belterületén dolgoznak — többnyire ott vásárolnak be, váltva a sorbanállást is a zsúfolt üzletekben, semmint, hogy leszállnának az ABC-nél a buszról.

Mindenképpen ellentmondásos tehát a dorozsmai helyzet. Magyarán: talán

érdemes idézni a városi tanács Kereskedelmi osztályának Szeged kereskedelmi hálózatfejlesztését és áruellátását elemző anyagából, melyet szeptemberi ülésén vitatott meg a városi tanács. A felmérés szerint a Szegeddel egyesült öt községben él a város lakosságának 18 százaléka, viszont e területek boltjai csak a városi forgalom 8 százalékát bonyolítják le. „Ezek az adatok is bizonyítják — írja a jelentés —, hogy a kis távolság és a viszonylag jó közlekedési lehetőségek miatt csak az élelmiszer és részben a vendéglátó tevékenység iránti igények jelentkeztek és jelentkeznek a város peremrészeinek területén. A ruházati és iparcikkvásárlásokat az itt élő lakosság a nagyobb és választékosabb készlettel rendelkező belvárosi áruházakban és áruházakban bonyolítja le.”

Ezzel a ténnyel számoltak a dorozsmaiak is. Eppen ezért úgy állították össze az árukészletet, úgy szabták meg az áruház profilját, hogy a helyben lakók csak nagy vásárlásait bonyolítsák le a város központjában, a kisebb cikkeket viszont náluk vegyék meg. S számításuk részben be is vált. Hiszen amíg régebben — az áruház megépülte után megszüntetett — élelmiszerboltok forgalma havonta alig haladta meg az egymilliót, az ABC áruház havonta átlagosan 1,8 millió forintért ad el élelmiszert. Jelentős tehát a növekedés, amely mindenekelőtt a választék bővítésének köszönhető. Hiszen a nagy alapterületen sok olyan áru-cikket is lehet tartani, amelyeknek korábban a kis boltok készletében nem jutott hely, és csak a belvárosi boltokban vásárolhatták meg a dorozsmaiak. Dehát mindez kevés, kétszer ekkora forgalommal is könnyedén megbirkózna az áruház.

Az élelmiszer-forgalom ellentmondásai visszavezethetők a viszonylag kis lakosságszámra. Egy-egy áruháznak megvan a körzete, amelyből vevőkre számolnak, egy bizonyos távolságnál többet nemigen hajlandó senki megtenni lakóhelyétől a boltig. Inkább munkahelye környékén vásárol, és hazaviszi az élelmiszert. Márpedig nagyon sok dorozsmai dolgozik kisebb alapterületű áruházakat építenek, az már nem teszi lehetővé a megfelelő választék tartását, és emiatt ismét csak máshol vásárolnak a környék lakói, arról nem is beszélve, hogy 5–10 év múlva esetleg már kicsinynek bizonyulna egy kis alapterületű üzlet.

S ez még csak az élelmiszer. Hasonló gondokkal küszködnek azonban az iparcikkekkel és a ruházattal is. Igaz, már eleve igyekeztek úgy megszabni az áruház profilját, hogy alkalmazkodjanak a lehetőségekhez. Ruházatban például nem tartanak konfekciót, hiszen képtelenek lennének akkora választékot biztosítani, hogy a keresletnek eleget tegyenek, és őket se terhelje elviselhetetlenül nagy készletezési költség. Helyette inkább kisebb, napi cikkeket kínálnak, ám ezek forgalma is viszonylag kicsi. Olyan importárut, melyeket a Belvárosban egy-két nap alatt elkapkodnak, a dorozsmai ABC-ben egy hónapig is állnak.

Mindebből meglehetősen nehéz bármilyen következtetést is levonni. Hiszen a külterületeken is szükség van az ellátás javítására, ám egy ráfizetéses üzlet fenntartása meglehetősen nagy tehertétel tulajdonosa számára. Számolni kell tehát! Összesíteni a tapasztalatokat, s ezeket figyelembe venni a jövő fejlesztéseivel. S a dorozsmai áruházat is gazdaságossá kellene tenni valahogyan. Ez sem kis feladat, mert nem könnyű változtatni a lakosság vásárlási szokásain. Pedig a tartalékokat alighanem itt kell keresni. Hiszen amíg Szeged egész területén egy lakosra 6500 forint élelmiszer-forgalom jut évente, Dorozsmán csak 4200 forint. Hasonló az arány az iparcikkek forgalmában: 7700-zal szemben 4400 forint. Ruházatban pedig még rosszabb az arány: 4 ezer forint jut a város és 642 forint Dorozsma egy-egy lakójára. Vagyis nagyon sokan vásárolnak a dorozsmaiak közül még mindig a Belvárosban. E számok is mutatják: nem reménytelen az áruház vezetőinek igyekezete, hogy további választékbővítéssel még több vevőt nyerjenek meg maguknak, szoktassanak rá arra, hogy helyben és kényelmesen be lehet vásárolni.

Szavay István

Közlekedési balesetek

Halálos végű baleset történt Makó és Rákost között. Szőri Lajos, Makó, Felszabadulás utca 4. szám alatti lakos kétfogatú lovas kocsival gyalogosan haladt az úton. Elütötte nyerges vontatóval Rábai Sándor, Szeged, Ösz utca 30. szám alatti lakos. Szőri olyan súlyosan sérült, hogy a helyszínen meghalt. Az ügyben a vizsgálat folyik.

A járdaszegetre zuhant a villamos ajtajából Szegeden, a Lenin körút és a Kossuth Lajos sugárút-megállóban Gyurovicsi Károly, Szeged, Zsír utca 3. szám alatti lakos, aki ittas volt. Sérüléseket szenvedett.

Személygépkocsi elé cselent kerékpáron a Retek utcában Makai Ferenc, Szeged, Szilléri sugárút 27. szám alatti lakos. A gépkocsi elütötte. Súlyos sérülésekkel szállították kórházba.

Vontatóval közlekedett Mórahalom Kispéteri Géza, Mórahalom, V. kerület 49. szám alatti lakos. Elütötte a kerékpáron közlekedő Méreg Istvánt, Mórahalom VI. kerület 176. szám alatti lakos. Aki sérüléseket szenvedett.

Kerékpáron közlekedve, nem adott elsőbbséget a tő.

forgalmi sávban tehergépkocsinak Szegeden, a Csongrádi sugárút és a Brüsszeli körút kereszteződésében Takács Mihály, Szeged, Tó utca 16. szám alatti lakos. A tehergépkocsi elütötte. A kerékpáros súlyosan megsérült.

A dóci bekötő úton ellenőrzésre tehergépkocsit állított meg Musza Károly, Szeged, Pancsovi utca 4/B szám alatti lakos. Egy előzésben levő autóbusz megcsúszott, amelynek a kerekét alá került Musza Károly: súlyos sérülésekkel szállították kórházba.

Kisteleknél, az E5-ös úton, szabálytalan előzés miatt okozott balesetet Szabó István, Kecskemét, Talfai köz lakos. Előtte haladt személygépkocsival Vastag Julianna, Kistelek, Tanya 436. szám alatti lakos, aki kanyarodni akart. Összeütköztek. Súlyos sérülést szenvedett a kocsiban utazó Szabó István kecskeméti lakos, könnyebben sérült Vastag Julianna. Az anyagi kár jelentős.

Vajhánál a síkos úton árokba borult gépkocsival Kiss János, Szeged, Hóbiárt basa utca 17. szám alatti lakos, akit sérülésekkel szállították a szegedi II-es kórházba. Az anyagi kár jelentős.

Mária főhadnagy

Operettbemutató

a szegedi színházban

Tilos az operettvízben alámerülni a valóságfenékig. Ezt a nézőnek illik tudnia. Ha viszont egy operett visszaél vele, úgy számít a közönség elnézésére, hogy alaposan próbára teszi illúzióit, s éppen a valóság szárnyain repíti minél messzebbre a valóságtól, földoldhatatlan önellentmondásba bonyolódik. Ilyen dilemma terméke a *Mária főhadnagy*, Huszka Jenőnek nem a legsikerültebb operettje.

Pénteki szegedi bemutatója keveset tett azért, hogy elmeszelje fogatékosságait. (Bár kérdés, komolyabb műtétet kibírna-e?) Az 1848–49-es forradalom és szabadságharc úgy vonult ki a színpadra, miként a lobogó gatyás, svábosan „vaccsoló” Cviklitóbi cséppent a nemzetörtségbe: durrogtak az ágyúk, haptakoltak a huszárok, tortahabot fröcsköltek egymás képébe, a zenekar többször húzott (jurá)-tust. Ha már a Mária főhadnagyt tűzi műsorára a színház, nem térhet ki a játék stílusának tisztázása elől. Ha esetleg mégis, csak ilyen ügyesen manőverezve, mint a tehetőség ebben a műfajban már bizonyított rendező, Bor József tette: szellemesen komponált, mozaikkal. Ki kellene találni valamit (jah, könnyű ezt innen mondani), hiszen több színész is érzi, energiáját, feszülő játékkedvét kényszerzubbony szorítja le. Külön-külön meglepik a magukét. Magda Gabi bájosan pózsa főhadnagy,

Hernádi Oszkár felvétele

Jelenet az előadásból. Balról jobbra: Kátay Endre, Krasznó Klári (takarva), Király Levente (háttal), Magda Gabi, Csizmadia László

Csizmadia László délceg juratízt, Krasznó Klári népszínműves szubrett, Király Levente és Kátay Endre olykor burleszkbe röpti az előadást, Katona András énekhangját bizonyítja. Harmath Éva játékkészségét, de a többiekre (Melis Gábor, Décsy Györgyi, Bagó László, Gémesi Imre, Eltes Kond, Herczeg Zsolt, Gyürki István) sem lehet különösebb panasz. Várady Zoltán zenekara menti a menthetőt, olykor az igazi Huszka Jenő képviselő Szilágyi László szövegével szemben (amit Erdődy János dolgozott át, sajna nem eléggé), Sándor Lajos díszletei, Bata Ibolya jelmezei stílusosak (ha itt a

kifejezés egyáltalán használható), pontosabban: alkalmak különböző megoldásokra. Csak...

Csak az egész meglehetősen vegyes benyomást kelt. A különböző felfogásban játszó szereplők közül csak néhánynak marad ereje (Király Levente, Kátay Endre, Csizmadia László) — természetesen szerepétől függően. ebből adódóan — átlépni a sablonokat, kifintorni a naivitásokat. Ugyanakkor tény: romantikus nagyoperettben nem elég fintorogni, komolyan is kell venni valamit. De mi legyen ez a Mária főhadnagyban?

N. L.

Fácán a hálóban

Megkezdődött a puska nélküli vadászat az Alföldön. Cségy megye — Bács, Békés, Csongrád és Szolnok — határát járják a vadhajtok. A fácánokat, foglyokat több mint három méter magas hálóba röptetik, a nyulakat pedig három-négy száz méter hosszú, kifeszített kerítőtárhoz fogják. A Bács megyei vadásztársaságok eddig négyezer vadmadarat értékesítettek. A vadásztársaságok ezen a vidéken 7500 élő nyúl befogását tervezik. (MTI)